

PAŃSTWOWY TEATR IM. STEFANA JARACZA

Lucy Maud MONTGOMERY

A N I A

Z

zielonego wzgórza

Adaptacja ANDRZEJA KONICA

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

P R O G R A M

WILIAM SZEKSPIR
WIECZÓR TRZECH KRÓLI
☆
ANTONIUSZ I KLEOPATRA

JAN DRDA
IGRASZKI Z DIABLEM

JEAN ANOUILH
ZAPROSZENIE DO ZAMKU

HENRY DE MONTHERLANT
MALATESTA

EUGENIUSZ SZWARC
NAGI KRÓL

GABRIELA ZAPOLSKA
MORALNOŚĆ PANI DULSKIEJ

HENRYK SIENKIEWICZ
W PUSTYNI I W PUSZCZY

JERZY CWIKLIŃSKI
DZIECI PANA MAJSTRA

MARIA KONOPNICKA
O KRASNOLUDKACH I SIEROTCE MARYSI

ANIA WKRACZA NA SCENĘ

PARĘ SŁÓW O AUTORCE

Lucy Maud Montgomery (1872—1942) urodziła się w Kanadzie na Wyspie Księcia Edwarda. Tam spędziła dzieciństwo, wychowywana po śmierci matki przez dziadków, na starej farmie, odległej o 11 mil od stacji kolejowej, ale zaledwie o pół mili od brzegu morza. Tam rozgrywa się akcja wszystkich jej późniejszych powieści. Bo chociaż od chwili zamążpójścia zamieszkała w Toronto, do końca życia — jak wspomina w liście pisanym na krótko przed śmiercią do swoich wydawców — w marzeniach i snach powracała zawsze na tę „jedyną w świecie wyspę”.

Z listu tego dowiadujemy się również, że L. M. Montgomery, już jako dziecko, z zapamiętaniem oddawała się lekturze, sama pisywała wiersze i opowiadania, a gdy miała piętnaście lat, po raz pierwszy wydrukowano jej poemat w miejscowej gazecie.

W czasie studiów na uniwersytecie w Halifax w Nowej Szkocji, czy później, w ciągu trzech lat pracy nauczycielskiej, nie zrezygnowała ze swoich zamiłowań i ambicji literackich.

A oto co mówi o narodzinach „Ani z Zielonego Wzgórza”:
Kiedyś, przeglądając brulion, w którym zapisywałam rozmaite krótkie wątki, znalazłam wyblakłą notatkę sprzed wielu lat: „Starzy ludzie chcieli wziąć z sierocińca chłopca na wychowanie, przez pomyłkę przysłano im dziewczynkę”. Pomyślałam wtedy, że mógłby to być niezły temat powieści. I tak powstała „Ania z Zielonego Wzgórza”. Przypuszczałam, że książka spodoba się podlotkom. Okazało się, że o swej sympatii do Ani pisali do mnie także studenci i chłopcy ze szkół, starzy pionierzy z australijskich puszczy, muzułmańskie dziewczęta z Indii, misjonarze z dalekich klasztorów, premierzy z Wielkiej Brytanii i... wszyscy „rudzielcy” z całego świata.

PARĘ SŁÓW O KSIĄZCE

„Ania z Zielonego Wzgórza” istotnie zyskała niezwykłą popularność, stając się najbardziej znaną, dziś już klasyczną pozycją literatury dla młodzieży, autorce zaś w historii tej literatury zapewniła trwałe miejsce.

Wartości tej książki okazały się nieprzemijające — w przeciwieństwie do całej prawie tzw. literatury dla dziewcząt, a nawet dalszych tomów opisujących dzieje Ani: „Ania z Avonleya”, „Ania na Uniwersytecie”, „Wymarzony Dom Ani”, „Dolina Tęczy”, „Rilla ze Złotego Brzegu”, „Ania z Szumiących Topoli”.

Sławny pisarz amerykański, Mark Twain, twierdził, że nie ma drugiej powieści, która by równie pięknie i prawdziwie opisywała życie dziecka.

Dlatego „Ania z Zielonego Wzgórza”, tłumaczona na wiele języków, opracowana systemem Braille'a dla niewidomych, w 1935 r. sfilmowana, wciąż jeszcze znajduje chętnych i wdzięcznych czytelników na całym świecie. W Polsce przed wojną doczekała się ośmiu wydań (I — w 1911 r.), po wojnie, po pięćdziesięciu blisko latach od chwili ukazania się w Kanadzie (1908 r.), została wydana dwukrotnie i dwukrotnie wystawiona w teatrze młodzieżowym Telewizji Warszawskiej.

ANIA W TEATRZE

Nic zatem dziwnego, że teatr zwrócił uwagę także i na Anię. Adaptacja Andrzeja Konica jest próbą wykorzystania tej popularnej powieści dla potrzeb teatru. Próba ta została podjęta z myślą o wydobyciu tych wszystkich wartości, które do dziś pozostały żywe i cenne. Bez trudu dały się usunąć w cień te sprawy, które współczesnej młodzieży mogłyby się wydać przebrzmiałe, oraz pewne, obce nam już dziś, poglądy autorki. Zważywszy jednak okoliczności powstania książki, trzeba przyznać, że zawiera ona wiele momentów postępowych, jak szukanie szerszych horyzontów dla ludzkiej myśli, bunt przeciw

DYREKTOR I KIEROWNIK ARTYSTYCZNY: FELIKS
ZUKOWSKI — WICEDYREKTOR: SABINA NOWICKA

Lucy Maud MONTGOMERY

ANIA z zielonego wzgórza

(ANNE OF GREEN GABLES)

Przekład: R. BERNSTEINOWA

Adaptacja: ANDRZEJ KONIC

Ania Shirley		BOŻENA DARLAKOWNA
		EWA MIROWSKA
Diana Barry		ALICJA KRAWCZYKOWNA
Maryla Cutbert		LEOKADIA PILARSKA
		LENA WILCZYŃSKA
Matczak Cutbert		ZYGMUNT NOWICKI
		JERZY PRZYBYLSKI
Małgorzata Linde		MARIA KOZIERSKA
		ILANNA MALKOWSKA

Reżyseria: JANUSZ KŁOSIŃSKI

Scenografia: JAN MARCIN SZANCER

Asystent reż.: MACIEJ MAŁEK

Premiera: 7 czerwca 1964

konwenansom, poszanowanie ludzkiej pracy itp. Mówi o rzeczach prostych, zwykłych, codziennych, a jakże istotnych dla każdego z nas: o przyjaźni, o miłości, o rodzinnym domu, o przyrodzie, o pracy, o nauce. Nasycona uczuciem, głosi optymistyczną wiarę w sens życia i wiarę tę przekazuje w sposób bezpośredni, ciepły, sugestywny.

Bohaterowie „Ani z Zielonego Wzgórza” stają się nam bliscy i długo żyją w pamięci tych, którzy ich raz poznali. Zarówno rzeczowa, pozornie oschła Maryla, cichy, nieśmiały, dobroduszny Mateusz czy wierna przyjaciółka Ani, Diana, jak i wiele innych, bardzo plastycznie zarysowanych postaci, a wśród nich przede wszystkim Ania, która posiada najcenniejszą zaletę: potrafi żyć prawdziwie, intensywnie, pięknie.

Warto więc dziś poznać lub przypomnieć sobie „Anię z Zielonego Wzgórza”, zobaczyć na scenie tę rudowłosą, piegowałą dziewczynkę przyslaną ongiś z sierocińca przez pomyłkę zamiast chłopca, na nowo ją zrozumieć i polubić, na nowo się z nią zaprzyjaźnić.

TAJEMNICA POWODZENIA

W czym tkwi tajemnica niezmiennego powodzenia „Ani z Zielonego Wzgórza”? Dlaczego książka ta jest nadal ulubioną lekturą współczesnych dziewcząt, wymienianą na pierwszym miejscu w ankietach czytelniczych?

Oddajmy głos waszym starszym i młodszym koleżankom. Fragmenty ich listów, przesłanych w odpowiedzi na „Ankiety o Ani” zamieszczoną przed trzema laty w „Filipince”, wiele nam wyjaśnią.

Oto kilka z nich:

...Mimo że młodzież żyje dziś pod znakiem Hemingwaya, Picassa, podróży międzyplanetarnych, lubię mieć gdzieś w sercu taki spokojny kącik dla spokojnych, niemal sielankowych myśli i marzeń. Ania... należy do tego kącika, przy niej się odpoczywa i nabiera radości życia...

...Obecnie panuje moda na oschłość, realizm życiowy, pesymizm, powściągliwość uczuć, ale ja... chętnie wracam w krainę Ani i żyję razem z nią w klimacie dobrych ludzi i spokojnego optymistycznego życia...

...Ania to ideał dziewczyny, jakich w dzisiejszych czasach brak. ...Dziś w tzw. „erze atomu” nie ma Ani i Gilberta — mówi z żalem uczennica XI klasy z Łodzi, a inna czytelniczka z niepokojem myśli, czy Ania dałaby sobie radę we współczesnym świecie:

...Bałabym się na przykład wprowadzić ją do naszej klasy. Ania bardzo wierzyła, że ludzie są dobrzy, że świat jest piękny. Ani nie byłoby dobrze wśród nas. Jej marzenia zostałyby wyśmiane, a każdy czyn poddany kontroli i obmowie koleżanek...

...Jestem pewna — przeciwstawia się takim opiniom studentka z Lublina — że i dzisiaj jest wiele An, tylko nałożyły one z jakiegoś powodu jeża na serce i starają się wydawać inne, niż są...

Czym dzisiejsze dziewczęta tłumaczą swe przywiązanie i sympatię do Ani?

...Spotkałam Anię, gdy miałam tyle lat co ona, idę z nią dalej, próbuję ją naśladować, a ona ratuje mnie wówczas, gdy jestem sama i smutna... Tak, życie na pewno jest piękne, skoro umie się żyć tak, jak Ania...

...Na kartkach książki znalazłam własne myśli i marzenia, odnalazłam prawdę o życiu, uwierzyłam we własne siły i zaczęłam się uśmiechać...

...Gdy nikt z dorosłych nie potrafi zrozumieć mojej fantazji, Ania, książka-przyjaciel, pomaga mi w trudnym życiu podlotka... — pisze 13-letnia czytelniczka, a jej 16-letnia koleżanka dodaje:

...Szczególnie lubiłam ją czytać, gdy czułam się zmęczona, zniechęcona, lub miałam jakieś przykrości. Wtedy właśnie pomagał mi rozsądek Maryli i radość życia bijąca od Ani...

KRYSTYNA ZAWANOWSKA

Ze zbiorów
Działu Dokumentacji
Cena 2 zł.

NASZE NAJBLIŻSZE PREMIERY ZG ZASP

IGOR SIKIRYCKI, FELIKS ŻUKOWSKI

NIEPOKONANI

(tytuł roboczy)

STANISŁAW WYSPIANSKI

WYZWOLENIE

Państwowy Zakład Ubezpieczeń

Oddział dla m. Łodzi

Łódź — Al. Kościuszki nr 57

uprzejmie komunikuje, że dobrowolne ubezpieczenie AUTO-CASCO zabezpiecza właściciela przed szkodami wynikłymi z uszkodzenia lub zniszczenia własnego pojazdu wskutek zderzenia, najechania, przewrócenia, spadnięcia, pioruna, pożaru, kradzieży, rabunku, bezprawnego użycia, złośliwego uszkodzenia przez osoby obce.

Roczna składka:

za samochód „Mikrus“	1.000 zł
„ „Fiat“	1.500 zł
„ „Syrena“	2.000 zł
„ „Skoda-Octavia“	2.200 zł

Na telefoniczne życzenie przybędzie przedstawiciel PZU, który udzieli szczegółowych informacji i dokona ubezpieczenia.

TELEFON 455-10 wewn. 40

Uwaga: Obowiązkowe Ubezpieczenie Komunikacyjne pokrywa szkody wyrządzone **jedynie** w obcych pojazdach, a nie we własnym pojeździe posiadacza.